

Utlåtande med anledning av besvär som anförts över ett beslut i ett dikningsärende

Bygg- och miljönämnden 07.09.2022
54/11.02.04/2022

Beredare

Tf. miljövärdschef Petri Huovila, tfn 050 464 6866
fornamn.efternamn@pargas.fi

På sitt möte 9.3.2022 i § 38 behandlade bygg- och miljönämnden ett meningsskiljaktighetsärende som gäller avledning av dikesvatten mellan fastigheterna 445-485-2-417 och 445-485-2-589 och fattade ett beslut för att avgöra tvisten. Båda parter har anförts besvär över beslutet till Vasa förvaltningsdomstol som begärt ett utlåtande av nämnden med anledning av besvären, dnr 478/2022.

Parternas besvär finns som bilagor. Först behandlas besvären som ägarna av fastigheten 445-485-2-417 anförts:

BESVÄREN SOM ANFÖRTS AV ÄGARNA AV FASTIGHETEN 445-485-2-417
Ändringssökandena yrkar på att att "beslutet ska hävas när det gäller punkt 3 i beslutet och ■ ska åläggas att ersätta ändringssökandenas rättegångskostnader i ärendet med ränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen". Enligt ändringssökandena "baserar sig inte nämndens beslut på lagen, det är orimligt och i praktiken oförnuftigt att genomföra". Ändringssökandena betonar även att "de med sitt agerande inte påverkat diket eller vattenflödet i diket".

Punkt 4) De som grävt diket, nyttotagarna, underhåll av diket.
Ändringssökandena framför att nyttotagarna av dikningen/diket är en stor grupp i ett stort område om 50 ha, men att de själva inte är nyttotagare överhuvudtaget.
- Det kan konstateras att nämnden tagit ställning till en dikning som genomförts på 1980-talet när ett utloppsdike som löpt genom fastigheten 445-485-2-417 flyttades till sin nuvarande plats bredvid rået till fastigheten 445-485-2-589. Av den dikningen drog ingen annan fastighet nytta än ändringssökandenas egen och inga andra fastigheter behövde den heller. Den dåvarande ägaren av fastigheten ville på eget initiativ flytta diket i sitt område. Det torde stämma att ändringssökandena i dagens läge inte behöver diket för att dränera sin egen fastighet, men fastigheten är naturligtvis ansvarig för eventuella olägenheter för andra fastigheter som orsakas av att diket flyttats. 5.7 § i vattenlagen.

Punkt 5) Centrala fel och problem i beslutet som överklagas.
Enligt ändringssökandena "baserar sig nämndens åsikt att flytten av diket på 1980-talet till sin lagliga plats skulle vara en motivering att ålägga ändringssökandena förpliktelser inte på lagen". Ändringssökandena anser det vara olagligt att de som "utomstående" skulle bli ansvariga för olägenheter som de som grävt diket tidigare eventuellt orsakat.
- Det kan konstateras att flytten av diket på 1980-talet var laglig och uppenbarligen orsakade flytten inte större olägenheter för någondera fastighet i början. Flytten av diket kan dock anses vara grundorsaken till att olägenheter senare börjat orsakas för grannfastigheten 445-485-2-589. Det är för sent att göra fastighetsägaren som genomförde dikningen på 1980-talet ansvarig för de olägenheter som flytten av diket orsakat, speciellt då diket uppenbarligen inte under hans tid ännu orsakade olägenheter. Eftersom dikningen dock senare kunnat konstateras orsaka sådana olägenheter som avses i 5.7 § i vattenlagen för grannfastigheten är den enda möjligheten att göra de personer som ägt

fastigheten från och med år 1988 ansvariga. Ärenden som berör dikning och ledning av vatten är och behandlas oftast som ärenden mellan fastigheter, inte ärenden mellan personer.

Ändringsökandena bestrider nämndens slutsats att den muddring, deponering och de markarbeten som de själva utfört på sin strand år 2019 skulle ha orsakat olägenheter för dikningen.

- NTM-centralen har (2019) konstaterat att diket nog fungerar efter strandbyggarbetena, men att utloppet i vattenområdet borde ordnas. Stadens miljövårdsbyrå har (2020) i sitt inspektionsprotokoll konstaterat detsamma och då bedömt att "muddringen inte orsakat problemet". Nämnden har dock senare dragit den slutsatsen att strandbyggarbetena på den egna tillandningen av fastigheten 445-485-2-417 och den gemensamma tillandningen utanför fastigheten till slut påverkat att dikesvattnet numera styrs till största del utanför grannfastigheten 445-485-2-589. Flygfotografiet från år 2006 (bilaga) visar hur muddringsmassorna hade deponerats på fastigheten 445-485-2-417 samt utanför fastigheten på den gemensamma tillandningen. Fotografiet visar hur slutändan av diket hade byggts, inte grävts. På [REDACTED] sida finns en vall av uteplywood, på [REDACTED] sida en kant av ett deponeringsområde som kantats med stenar (bilaga).

Ändringsökandena förundrar sig även över att nämnden antar att även deras fastighet producerar slam i strandvattnet och utanför grannfastigheten och att nämnden för att eliminera denna olägenhet ålagt ändringsökandena att gräva en fåra från ändan av diket genom tillandningen till vattenområdet.

Ändringsökandena ifrågasätter grävandet av fåran och även lämnandet av en "dikesren" som nämns i beslutet.

- Det kan konstateras att det i nämndens beslut inte är fråga om varifrån slammet som samlas vid stranden kommer, utan vad flytten av diket på 1980-talet till slut har orsakat.

- Att gräva en utloppsfåra för dikesvatten har ansetts vara rätt lösning i protokollen från både NTM-centralens och miljövårdsbyråns terrängsyner. Parterna har faktiskt kommit överens om att gräva fåran vid båda syner. Att lämna en orörd "dikesren av vass" som hålls ihop med hjälp av rötter som buffert mot [REDACTED] farled till sin båtstrand är det minsta man kan göra för att dikesvatten i fortsättningen inte ska löpa ut vid hans strand.

Slutligen godkänner ändringsökandena inte sträckningen av den föreslagna utloppsfåran som i nämndens beslut hade riktats lätt mot området utanför deras fastighet. Enligt dem bryter åläggandet mot principen om likabehandling.

- Det kan igen konstateras att om diket inte flyttats till sin nuvarande plats skulle det inte börjat samlas slam vid [REDACTED] strand. För att eliminera denna olägenhet har fastigheten som flyttat diket ålagts att rikta utloppsdiket så här.

BESVÄREN SOM ANFÖRTS AV ÄGAREN AV FASTIGHETEN 445-485-2-589

[REDACTED] kräver att nämndens beslut hävs. Dessutom yrkar han på att "Pargas stad förpliktas att betala hans rättegångskostnader med ränta. Han motiverar sina krav med att nämnden inte avgjort kraven i den ansökan som han lämnat till nämnden. Nämnden har i stället fattat ett beslut som inte överhuvudtaget krävts i ansökan".

Enligt [REDACTED] har nämnden inte avgjort hans ansökan korrekt i enlighet med 5.5 § och 5.9 § i vattenlagen när den beslutat att rådiket inte behöver flyttas. Enligt honom borde nämnden i sitt beslut ha gett fastigheten 445-485-2-417 rätt till dikning/dike på annans fastighet enligt 5.9 § i vattenlagen, och eftersom detta

inte gjorts, har den fastigheten enligt lagen ingen rätt att leda in vatten i det ifrågavarande diket.

- Det kan konstateras att när diket grävdes år 1985 gjordes det enligt uppgift fullständigt på fastigheten 445-485-2-417. Således behövdes och kunde inte rätt att leda in vatten i annans dike beviljas. Dikets (vattenledens) gemensamma ca 12 meter långa nedre ända utåt från råmärke 74 är inte ett grävt dike, utan det har uppstått som ett resultat av markarbeten som senare utförts på båda fastigheter.

■ kritiserar även det att nämnden inte tagit ställning till hans sekundära yrkande om ersättning för den förorsakade skadan eller "ersättning för den nyttjanderätt" som fastigheten Pihlajamäki fått.

- Angående detta kan det konstateras att eftersom nämnden inte beviljat nyttjanderätt till att avleda vatten, har detta naturligtvis inte orsakat någon ersättningsskyldighet. Nämnden har inte förutsatt att den orsakade skadan ska ersättas, eftersom a) den orsakade olägenheten för användningen av fastigheten 445-485-2-589 bedöms vara liten (ansamlingen av slam vid ■ båtstrand har enligt uppgift inte hindrat honom från att använda sin strand), b) muddringen av den egna stranden på fastigheten 445-485-2-589 antagligen för sin del orsakat att slam samlas vid fastighetens strand och c) situationen inte skulle korrigeras genom att ålägga fastigheten 445-485-2-417 att betala ersättningar, utan genom att fastigheten låter gräva en utloppsfåra, vilket den ålagts att göra genom nämndens beslut.

De eventuellt orsakade olägenheterna omfattas inte heller av de ersättningsskyldigheter som stadgas i 13 kap. i vattenlagen.

Enligt ■ har nämnden överskridit sina befogenheter genom att fatta ett beslut som han inte yrkat på i sin ansökan.

- Angående detta kan det konstateras att beslutet och åläggandena uttryckligen getts för att avgöra "meningsskiljaktigheter i fråga om dikning", vilket är en av miljövårdsmyndighetens uppgifter enligt 5.5 § i vattenlagen. Nämnden har strävat efter att finna en så omfattande och rättvis lösning som möjligt i tvisten som redan pågått i 2-3 år.

Flygfotografibilagan till nämndens beslut har av någon orsak blivit oklar för ■.

- Det kan konstateras att korrekt flygfotografibilaga skickats till de berörda.

Enligt ■ hade han inte möjlighet att påverka de förpliktelser som ålagts fastigheten 445-485-2-417.

- Det kan konstateras att man inte ansett det vara nödvändigt att höra Agge efter bemötandet av ägarna av fastigheten 445-485-2-417. Man hade redan fått tillräckligt med information om saken vid terrängsynerna och i diskussioner med parterna samt via NTM-centralen. Utredningsskyldigheten enligt 31 § i förvaltningslagen uppfylldes. Ärendet kunde föras till nämnden för avgörande.

ERSÄTTNINGSPRÅK

Båda parter har yrkat på att deras rättegångskostnader ersätts.

- Det torde kunna konstateras att eftersom båda parter har varit missnöjda med nämndens lösningsförslag som strävar efter att beakta situationen så opartiskt och rättvist som möjligt, kan besvärerna till stor del anses sakna grund och således är det inte motiverat att godkänna ersättningsanspråken heller.

Bilaga

Flygfoto 2006

Foto över dikets slut

Flygfoto/ritning, där det utgrävda diket på 1980-talet är utmärkt och utloppsfåran som ålagts genom nämndens beslut

Föredragande

Tf. miljövårdschef Petri Huovila, tfn 050 464 6866
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag

Bygg- och miljönämnden beslutar att avge ovanstående redogörelse och svar som sitt utlåtande till Vasa förvaltningsdomstol om meningsskiljaktighetsärendet mellan fastigheterna 445-485-2-417 och 445-485-2-589 som gäller avledning av dikesvatten och om besvären som anförts över nämndens beslut (9.3.2022 § 38), dnr 478/2022.

Beslut

Förslaget godkändes.

Delgivning

Vasa förvaltningsdomstol